

Foto: GH's billedarkiv

GEOGRAFISK HAVES VENNER

Nyhedsbrev nr. 1 – 2016

www.geografiskhavesvenner.dk

En ny sæson står for døren

Af Henning Steen Højvælde

Hvor er vi dog heldige at have Geografisk Have som oplevelseshave, idéhave og 'tumbleplads'. Ikke mindst kan vi være stolte over, at Koldings byråd har valgt at vægte Geografisk Have som turistmæssig magnet – og Havens grundlægger, Aksel Olsens idéer og livsværk vil være idégrundlaget herfor.

En ny sæson er lige om hjørnet, og udover de skønne forårsoplevelser kan vi meget snart finde en mageløs blomsterpragt, når kameliaerne viser sig i Væksthusene.

Den nye sæson kribler allerede i Frivilliggruppens fingre for at komme i gang.

Giv jer tid til en frisk tur i den 'vågnende' Have. Der er ved ethvert besøg spændende forårstegn fra Havens vækster og dyr.

Plantemarked Grundlovsdag er allerede langt i tilrettelægningsen, og der vil være meget mere derom i næste blad.

Husk! GHV's generalforsamling søndag d. 13. marts.

Livet i Geografisk Have på en vinterdag

Af Annette Vammen

Jeg glæder mig altid til at gå en tur i Geografisk Have. Det første, jeg møder i haven, er dyrefolden med de

tamme dyr. Det er som om, at gederne keder sig bravt her om vinteren og mangler selskab.

Om sommeren når jeg går tur i haven, da ænser de knapt nok min tilstedeværelse. Men på denne årstid bliver man hilst velkommen af alle gederne. De står og kigger med hovedet nysgerrigt vendt mod én, når man kommer. Jeg føler mig så velkommen. Ingen tur i haven uden at se til alle dyrene.

Foto: Annette Vammen

Fuglene er jo desværre lukket inde for vinterkulden, men så kan man jo sætte sit fokus på alle de smukke vilde fugle, som færdes i haven.

Det er rigtig hyggeligt at gå tur sammen med andre og gå og småsnakke.

Men vil man virkelig opleve de vilde fugle i Geografisk Have, får man mest ud af det, hvis man går alene. Det er nødvendigt at bruge ørerne lige så meget, som man bruger øjnene.

Foto: fra Internettet

Det er oftest lyden af fuglene, som gør mig opmærksom på, at der er fugle i nærheden. Som den dag i efteråret, hvor min opmærksomhed blev fanget af små fine lyde i Japanafdelingen mod syd. En hel flok af fuglekonger havde invaderet en *Cryptomeria*. Sikket et fantastisk syn og sikken en fantastisk oplevelse. Fuglekongen lever udelukkende af dyrisk føde, og den spiser fra 10-50 insekter pr. minut.

I vinterhalvåret gennem søger den ca. 300 meter grangrene i timen for at finde føde som lus og småinsekter.

Ud over det smukke syn er fuglene jo en fantastisk gave til haven. Prøv at tænke på hvor mange små lus og diverse andre små skadedyr, sådan en flok fuglekonger kan konsumere på ingen tid.

Når jeg går dér og bruger alle mine sanser på at lytte og se, kan det pludselig ske, at jeg mærker noget op ad mit ene ben. Jeg ved godt, hvad det er, men jeg bliver lige forskrækket hver gang.

Det er jo havens lille røde kat, som lige smyger sig op ad mit ben. Så følger den som regel med et stykke ad vejen. Hvor hyggeligt, og den spolerer på ingen måde mine fugleoplevelser.

Vinterhaven byder også på fantastisk meget struktur og rene linjer i haven. Alle de fintklippede former af buksbom og takshække præsenterer sig så fint her om vinteren. Om sommeren ser jeg dem ikke så meget,

for da er der så meget andet at se på. Men om vinteren står disse former af stedsegrønne særdeles smukt og skarpt imod den ellers bare jord.

Det giver ro i hovedet.

Foto: Annette Vammen

Dér, hvor der kan opleves mest fugleliv, er i Syvdalen. Her er masser af gamle store træer og vand og buske, hvor fuglene kan gemme sig og finde føde. For bare at nævne nogle ser og hører jeg oftest dompap, gærdesmutte, halemejse og alle de andre mejser.

En stor rovfugl med bredt vingefang er også ofte at finde her. Men jeg har ikke helt fundet ud af, hvad det er for én.

For et par år siden observerede jeg en nøddekrige i Japan-afdelingen ved Rosenhaven. Det er en ret sjælden fugl at se, og at se den hér er bare endnu et bevis på, at Geografisk Haves store spisekammer af frø, bær og små insekter tiltrækker rigtig mange fugle og andre dyr.

Så er det snart kamelia-tid igen

Af Trine Sofie Nielsen

Slægten kamelia, med det videnskabelige navn *Camellia* L., er hjemmehørende i Øst- og Sydøstasien. Den er opkaldt efter botanikeren Georg Josef Kámel, der levede omkring år 1700.

Kamelia er stedsegrønne buske eller træer med læderagtige, glinsende mørkegrønne blade. Her hjemme trives de ikke udendørs, men dyrkes som prydbuske i mange væksthuse – også i Geografisk Have. Hvis man ønsker at se kamelia vokse i det fri i Europa, kan det anbefales at se efter dem i Portugal, hvor der findes mange gamle, store og smukke træer.

Foto: Henning Spring

Kamelia-slægten omfatter omkring 200 arter. Arten, vi kender bedst her hjemme, er *Camellia japonica* L. ægte kamelia. Den findes i et hav af cultivarer. Over 2000 forskellige. Blomsterne er store og smukke i udspring i farverne hvid, rosa og rød.

Kamelia smider let deres knopper ved forkert pleje. Planterne trives bl.a. ikke med tør varme, tåler ikke frost, og er ikke glad for vekslende temperaturer eller skift i jordens fugtighed.

En anden kendt art i slægten er te, *Camellia sinensis* (L.) Kuntze, der stammer fra Kina. Kamelia-slægten hører i øvrigt til familien *Theaceae* (te familien).

Generalforsamling 13. marts

Af Hans Jørn Anhøj

Der er som sædvanlig lagt op til en hyggelig og spændende eftermiddag, når Geografisk Haves Venner indbyder medlemmerne til

Generalforsamling m.m. søndag den 13. marts. Program og dagsorden udsendes med dette nyhedsbrev.

Foto: H S Højvælde

Ud over selve generalforsamlingen vil jeg særligt fremhæve rundvisningen, hvor der bliver lejlighed til at se kameliaerne i fuldt flor, samt et indlæg af den selvejende institutions bestyrelsesformand.

Som en passende afslutning på dagens program - og en optakt til foråret - bliver der lejlighed til at købe et udvalg af særlige træer og buske til haven.

Klummen –

Frivillig i Geografisk Have

Af Lilian Ærenlund Larsen (1)

Her i vintertiden kan jeg kun gå og glæde mig til, at jeg igen skal mødes med alle de andre frivillige for at arbejde i Geografisk Have.

Før jeg startede som frivillig, havde jeg været medlem af Vennerne et stykke tid, men jeg havde ikke opdaget muligheden for ligefrem at få lov til at arbejde i haven. Den så jeg en dag, jeg læste på hjemmesiden.

Jeg har altid været glad for at rode i jorden og er nærmest oplært i at passe have, idet min far var gartner.

Jeg besluttede at møde op, og ih, hvor var det en god beslutning. Jeg blev modtaget med venlighed og fandt hurtigt ud af, at den gruppe frivillige, der er i haven, lige passer til mit humør og temperament.

Arbejds-mæssigt er der altid stor villighed til at finde arbejde, der passer til alle. Det kan være luge, skuffe, klippe roser, vande dahlia, høste med le eller udnytte sine handy man-evner.

Jeg synes, der gøres en god indsats for at finde arbejde, så man både kan bruge sin energi og spare lidt på den, hvis man har en ryg eller arm, der knager lidt.

Når vi møder mandag eller torsdag formiddag, har "gartner Inger" lavet en oversigt over dagens arbejdsopgaver, så vi kan se, hvad vi skal i gang med.

I løbet af formiddagen når Inger som regel at komme rundt til alle for at høre, hvordan det går. I øvrigt har vi et godt forhold til gartnerne, synes jeg.

Og så er der lige et meget væsentligt punkt!

Midtvejs samles vi for at drikke kaffe og få en god snak og meget ofte et godt grin.

Når jeg tager hjem efter sådan en formiddag, har jeg det rigtig godt og glæder mig til næste mandag eller torsdag.

Af Mona Bak (2)

Hvis ovennævnte indlæg har inspireret til at være med, er du/I velkommen til at kontakte Mona Bak på tlf. 22 33 86 28.

Frivilligruppen har holdt fri siden 1. november; men den 11. februar mødes alle igen til informations- og planlægningsmøde for sæson 2016.

Til "Åbent væksthuse" i GH vil frivillige tage imod i væksthuse, mens kameliaerne står i fuldt flor. Det praktiske arbejde på mandage og torsdage kl. 9.30 – 12.00 starter igen fra 1. april 2016.

Vi kan bruge flere frivillige f.eks. i Cafeen på hverdage, til Plantemarked Grundlovsdag søndag 5. juni og Høstmarked søndag 4. september 2016.

Foto: H S Højvælde

Under forberedelse er informationsmøde med henblik på at tiltrække flere frivillige til Geografisk Have.

Mødet vil blive annonceret i Kolding Ugeavis og på GHV's hjemmeside.

Nyt fra Geografisk Have

Af Hans Jørn Anhøj

Sidst i 2015 fratrådte Tine Kierkegaard som leder af Geografisk Have.

Den nye leder er Lene Holm, 53 år og med mere end 25 års erfaring indenfor den grønne branche, heraf de sidste 15 år som chef.

Hun har bl.a. været Park- og naturchef i Odense Kommune og har siddet i bestyrelsen for Det

Nationale Center for Skov, Landskab og Planlægning på Københavns Universitet.

Lene kommer fra en stilling som chef for Center for Teknik i Vallensbæk Kommune og tiltræder officielt 1. marts.

Geografisk Haves Venner byder Lene hjerteligt velkommen til en af Danmarks smukkeste arbejdspladser og ser frem til et godt samarbejde til gavn for Geografisk Have.

Å b n e V æ k s t h u s e

Oplev de smukke kameliaer, mens de står i fuldt flor.

kl. 13.00 - 16.00 på lørdage, søndage og helligdage fra 5. marts – 10. april

Entré til væksthuse 20 kr.

- GHV medlemmer gratis.

Foto: Hans Jørn Anhøj

F o r e d r a g o m k a m e l i a søndag d. 20. marts kl. 14.00 – 16.00

Kameliaentusiasten Hans Trautner deler i Væksthuse ud af sin enorme viden om de smukke buskes pasning og formering.

Hans Trautner sælger planter af egen fremavl.

Entré 20 kr. - GHV medlemmer gratis

Foto: Hans Jørn Anhøj